

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO 2004 M. KOVO 5 D. SPRENDIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO REGLAMENTO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2015 m. rugpjūčio 31 d. Nr. 17B-3

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Prano Kuconio, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Egidijaus Šileikio, Algirdo Taminsko, Dainiaus Žalimo, sekretoriaujant Daivai Pitrėnaitei,

Konstitucinio Teismo organizaciniame posėdyje apsvaustė naujos redakcijos Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo reglamento projektą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 3 straipsniu, Konstitucinis Teismas

n u s p r e n d ž i a :

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo reglamentą (Žin., 2004, Nr. 38-1237; 2007, Nr. 100-4082; 2008, Nr. 139-5513; 2009, Nr. 34-1303) ir išdėstyti jį nauja redakcija (pridedama).

2. Nauja redakcija išdėstytas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo reglamentas įsigalioja 2015 m. rugsėjo 1 d., išskyrus šio reglamento 47 punkto nuostatas.

3. Nauja redakcija išdėstyto Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo reglamento 47 punkto nuostatos įsigalioja 2016 m. vasario 1 d. Iki šių nuostatų įsigaliojimo galioja tokia Konstitucinio Teismo aparato struktūra: kancleris; kanclerio pavaduotojas; pirmininko patarėjai; pirmininko padėjėjai; Pirmininko sekretoriatas; Teisės departamentas; Informacijos ir technologijų skyrius; Bendrasis skyrius; Finansų skyrius; Ūkio skyrius. Iki 2016 m. vasario 1 d. Konstitucinio Teismo aparato struktūrinių padalinių ir atskirų pareigybių funkcijas reguliuoja Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 16 d. sprendimu patvirtinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo aparato

nuostatai ir Konstitucinio Teismo pirmininko įsakymais patvirtinti Konstitucinio Teismo valstybės tarnautojų pareigybių aprašymai.

4. Šį Konstitucinio Teismo sprendimą ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo reglamentą paskelbti Teisės aktų registre ir Konstitucinio Teismo interneto svetainėje.

Konstitucinio Teismo teisėjai:

Elvyra Baltutytė

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Pranas Kuconis

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Egidijus Šileikis

Algirdas Taminskas

Dainius Žalimas

PATVIRTINTA
Konstitucinio Teismo 2004 m. kovo 5 d. sprendimu
(Konstitucinio Teismo 2015 m. rugpjūčio 31 d.
sprendimo Nr. 17B-3 redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO REGLAMENTAS

I SKYRIUS BENDRIEJI NUOSTATAI

1. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – Konstitucinis Teismas arba Teismas) uždavinius, įgaliojimus ir darbo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymas.

2. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo reglamentas (toliau – Reglamentas) reglamentuoja Konstitucinio Teismo darbo organizavimą, teisėjų etiką (profesinį elgesį), Konstitucinio Teismo aparato struktūrą, tarptautinių ryšių palaikymą, konstitucinės justicijos bylų rengimą ir nagrinėjimą, Konstitucinio Teismo aktų paskelbimą ir kitus Teismo veiklos klausimus.

3. Reglamento tvirtinimo ir keitimo klausimai svarstomi ir sprendžiami Teismo organizaciniuose posėdžiuose. Šie posėdžiai yra teisėti, kai juose dalyvauja ne mažiau kaip pusė visų Konstitucinio Teismo teisėjų.

4. Reglamentas tvirtinamas ir keičiamas Konstitucinio Teismo sprendimu, kuris priimamas posėdyje dalyvaujančių Konstitucinio Teismo teisėjų balsų dauguma.

II SKYRIUS KONSTITUCINIO TEISMO DARBO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS KONSTITUCINIO TEISMO TEISĖJŲ DARBO ORGANIZAVIMO BENDRIEJI KLAUSIMAI

5. Konstitucinio Teismo teisėjų darbo diena yra nenormuota. Prireikus teisėjai gali dirbti ir poilsio dienomis.

6. Konstitucinio Teismo teisėjai pedagoginį ar kūrybinį darbą paprastai dirba ne darbo Teisme metu. Pedagoginis ar kūrybinis darbas negali būti dirbamas Teismo posėdžiams skirtu laiku.

7. Konstitucinio Teismo teisėjo veikla, nesusijusi su teisėjo pareigomis, negali trukdyti jam atlikti savo tiesioginių pareigų Teisme.

8. Konstitucinio Teismo teisėjai, atsižvelgiant į Teismo galimybes, dalyvauja tarptautinėse konferencijose, seminaruose, kituose profesiniuose ir tarptautinio bendradarbiavimo renginiuose, susipažįsta su kitų valstybių konstitucinės kontrolės institucijų ir tarptautinių institucijų darbo patirtimi.

ANTRASIS SKIRSNIS

KONSTITUCINIO TEISMO POSĖDŽIŲ RŪŠYS

9. Konstitucinio Teismo posėdžiai gali būti organizaciniai, tvarkomieji ir teisminiai.

10. Teisminiuose posėdžiuose yra nagrinėjamos konstitucinės justicijos bylos pagal Konstitucinio Teismo priimtus nagrinėti prašymus ir paklausimus, taip pat prašymai išaiškinti Konstitucinio Teismo priimtus nutarimus, išvadas ir sprendimus. Teisminiai posėdžiai vyksta Konstitucinio Teismo įstatyme ir Reglamento VIII skyriuje nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS

ORGANIZACINIŲ IR TVARKOMŲJŲ POSĖDŽIŲ ORGANIZAVIMO BENDROSIOS NUOSTATOS

11. Organizaciniai ir tvarkomieji posėdžiai paprastai vyksta antradieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais. Prireikus Konstitucinis Teismas arba Konstitucinio Teismo pirmininkas gali nuspręsti kitaip.

12. Teisėjas, dėl svarbių aplinkybių negalintis dalyvauti posėdyje, turi apie tai kuo anksčiau pranešti Konstitucinio Teismo pirmininkui. Negalintis dalyvauti posėdyje teisėjas gali raštu pateikti savo nuomonę svarstomais klausimais, ir ji turi būti paskelbta posėdyje.

13. Rengiant Konstitucinio Teismo posėdžius paliekama laiko teisėjų individualiam darbui – jiems priskirtoms byloms teisminiam nagrinėjimui rengti, susipažinti su medžiaga, teikiama svarstyti Teismo tvarkomajame posėdyje.

14. Posėdžiui pirmininkauja Konstitucinio Teismo pirmininkas arba, jeigu jo nėra, jo pareigas laikinai einantis Konstitucinio Teismo teisėjas. Jeigu Konstitucinio Teismo pirmininkas arba jo pareigas laikinai einantis Konstitucinio Teismo teisėjas yra kartu ir pranešėjas, posėdžiui pirmininkauja Konstitucinio Teismo pirmininko arba jo pareigas laikinai einančio Konstitucinio Teismo teisėjo paskirtas teisėjas.

15. Svarstytinus posėdyje klausimus siūlo Konstitucinio Teismo pirmininkas ir teisėjai. Posėdžio darbotvarkę pateikia posėdžio pirmininkas. Teisėjai turi teisę siūlyti pakeisti arba papildyti darbotvarkę. Organizacinių posėdžių darbotvarkę ir posėdžių grafiką nustato Konstitucinis Teismas.

Tvarkomųjų posėdžių darbotvarkę ir posėdžių grafiką paprastai savaitei nustato Konstitucinio Teismo pirmininkas.

16. Darbotvarkės klausimai svarstomi iš eilės. Teismas bendru sutarimu gali pakeisti klausimų svarstymo eiliškumą.

17. Konstitucinio Teismo pirmininkui arba Teismui nusprendus, į organizacinius ir tvarkomuosius posėdžius gali būti kviečiami Teismo valstybės tarnautojai, darbuotojai, mokslininkai, specialistai, kiti asmenys.

18. Baigus diskusiją, posėdžio pirmininkas gali suformuluoti pagrindines tezes, išvadas diskutuotu klausimu, o prireikus – alternatyvas.

19. Sprendimai organizaciniuose ir tvarkomuosiuose posėdžiuose svarstomais klausimais priimami posėdyje dalyvaujančių teisėjų balsų dauguma. Posėdžio pirmininkas suskaičiuoja, kiek teisėjų balsavo už sprendimą ir kiek – prieš jį.

20. Posėdyje nedalyvavusiam teisėjui pranešama apie Teismo priimtus sprendimus.

21. Teismui nutarus, apie priimtus sprendimus yra informuojami Teismo valstybės tarnautojai, darbuotojai, kitos valstybės institucijos ir (arba) pareigūnai, taip pat žiniasklaida.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KONSTITUCINIO TEISMO TVARKOMIEJI POSĖDŽIAI

22. Tvarkomuosiuose posėdžiuose yra svarstomi Konstitucinio Teismo pirmininko pasiūlyti klausimai dėl kreipimūsi priėmimo, bylų rengimo ir nagrinėjimo, taip pat visi atsisakymo nagrinėti kreipimūsi atvejai, bylų parengimo, sujungimo, išskyrimo ir kiti pasirengimo teisminiam posėdžiui klausimai bei tarp teisėjo ir Konstitucinio Teismo pirmininko kilę nesutarimai dėl kreipimūsi priėmimo.

23. Posėdžio pirmininkas pristato kiekvieną darbotvarkės klausimą ir suteikia žodį pranešėjui. Po pranešėjo kalbos jam gali būti užduodami klausimai.

24. Paprastai žodis suteikiamas arba klausimai užduodami eilės tvarka. Kalbėti be eilės galima tik posėdžio pirmininko leidimu. Pirmenybė kalbėti be eilės teiktina pranešėjui.

25. Sprendimo svarstomu darbotvarkės klausimu projektą paprastai teikia pranešėjas arba posėdžio pirmininkas. Teisėjai gali teikti alternatyvius sprendimo projektus.

26. Tvarkomuosiuose posėdžiuose gali būti priimami žodiniai arba rašytiniai sprendimai. Rašytiniame sprendime nurodoma posėdžio data, posėdyje dalyvavę teisėjai, svarstytas klausimas, prireikus – ir sprendimo motyvai, priimtas sprendimas. Rašytinius Teismo sprendimus pasirašo visi posėdyje dalyvavę teisėjai.

27. Tvarkomajame posėdyje yra rašomas protokolas. Protokole nurodoma posėdžio data,

protokolo numeris, posėdyje dalyvavę teisėjai, kiti asmenys, darbotvarkė, klausimų pranešėjai ir pateikiamas priimtas sprendimas. Protokolo projektas parengiamas pasirašyti ne vėliau kaip antrą po posėdžio darbo dieną.

28. Tvarkomojo posėdžio protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir Teismo posėdžių sekretorius.

PENKTASIS SKIRSNIS

KONSTITUCINIO TEISMO ORGANIZACINIAI POSĖDŽIAI

29. Organizaciniuose posėdžiuose yra svarstomi ir sprendžiami svarbiausi Konstitucinio Teismo darbo organizavimo, Konstitucinio Teismo aparato (toliau – Teismo aparatas) struktūros, tarptautinių ryšių palaikymo, kiti Teismo veiklai užtikrinti svarbūs klausimai, pristatoma einamųjų finansinių metų Konstitucinio Teismo išlaidų sąmata.

30. Organizaciniuose posėdžiuose paprastai priimami žodiniai sprendimai. Teismui nutarus, organizaciniuose posėdžiuose gali būti priimami ir rašytiniai sprendimai. Prireikus ištirti ar parengti svarstyti tam tikrus klausimus, Konstitucinis Teismas gali sudaryti laikinąsias komisijas ar darbo grupes.

31. Konstituciniam Teismui nusprendus, gali būti rašomas organizacinio posėdžio protokolas.

III SKYRIUS

TEISĖJŲ ETIKA (PROFESINIS ELGESYS)

32. Teisėjas vadovaujasi tik Konstitucija ir klauso tik Konstitucijos ir jai neprieštaraujančių įstatymų.

33. Teisėjas turi Konstitucijos jam nustatytą nepriklausomumą. Teisėjai, eidami savo pareigas, yra nepriklausomi nuo jokios valstybės ar savivaldos institucijos, jų pareigūnų, privačių asmenų ar organizacijų, politinių partijų, visuomenės, jos grupių, taip pat nuo žiniasklaidos priemonių. Nepriklausomumas teisėją įpareigoja.

34. Teisėjas turi saugoti savo profesijos garbę ir prestižą, negali pažeisti žmogaus teisių ir orumo. Teisėjas turi elgtis taip, kad nežemintų teisėjo vardo.

35. Eidamas pareigas teisėjas neturi reikšti savo požiūrio į asmens lytį, amžių, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, lytinę orientaciją, socialinę padėtį ir tokiu būdu nesudaryti prielaidų šiais ir kitais pagrindais asmenį diskriminuoti arba teikti jam privilegijų.

36. Eidamas pareigas teisėjas turi būti nešališkas. Teisėjas, išklausydamas procese dalyvaujančius asmenis, turi būti vienodai dėmesingas jiems, tačiau reiklus proceso tvarkos

pažeidėjams. Teisėjas turi vengti pokalbių apie nagrinėjamą bylą su proceso dalyviais ne teismo proceso metu, išskyrus atvejus, kai proceso dalyvius teisėjas iškviečia į teismą ir juos apklausia rengdamas bylą teisminiam posėdžiui. Nagrinėdamas bylas teisėjas privalo nepasiduoti valdžios arba valdymo institucijų, pareigūnų, politinių partijų ir politinių organizacijų, žiniasklaidos, visuomenės, jos grupių ir atskirų piliečių įtakai.

37. Teisėjas privalo įsigilinti į nagrinėjamos bylos esmę, vengti skubotumo ir paviršutiniškumo, nevilkinti bylos rengimo ir nagrinėjimo proceso. Teisėjas daug dėmesio skiria proceso ir kalbos kultūrai, yra tikslus ir punctualus. Teismo posėdžiuose teisėjas yra oficialus, korektiškas, kantrus ir mandagus.

38. Teisėjas neturi teisės viešai reikšti savo nuomonės dėl klausimo, kuris yra svarstomas arba priimtas svarstyti Konstituciniame Teisme, esmės.

39. Teisėjas neskleidžia konfidencialios informacijos, gautos rengiant ir nagrinėjant bylas, saugo pasitarimo kambario paslaptį.

40. Teisėjas negali priimti dovanų ir kitokių prielankumo ženklų, gauti kitų paslaugų, jeigu tai daroma – arba gali būti traktuojama, kad daroma, – siekiant paveikti nagrinėjamos ar priimtos nagrinėti bylos eigą arba sprendimą byloje.

41. Teisėjas, manydamas, kad yra Konstitucinio Teismo įstatymo 48 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų ar kitų aplinkybių, kurios gali sukelti pagrįstų abejonų dėl jo nešališkumo, privalo raštu apie tai pareikšti ir prašyti Konstitucinio Teismo spręsti jo nusišalinimo klausimą.

42. Teisėjas negali eiti jokių kitų renkamuųjų arba skiriamųjų pareigų, dirbti verslo, komercijos arba kitokiose privačiose įstaigose ar įmonėse, išskyrus pedagoginį ir kūrybinį darbą. Administracinės pareigos mokymo, mokslo arba kūrybinėse įstaigose yra nesuderinamos su teisėjo pareigomis. Jis taip pat negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus teisėjo atlyginimą ir užmokestį už pedagoginę ir kūrybinę veiklą. Teisėjas negali būti jokių kitų įmonių, įstaigų, organizacijų arba asmenų gynėju arba atstovu.

43. Teisėjas negali dalyvauti politinių partijų, politinių organizacijų ir kitoje politinėje veikloje. Teisėjas neturi viešai reikšti savo politinių įsitikinimų ir užsiimti politine agitacija.

44. Teisėjai yra solidarūs gindami savo kolegą nuo nepagrįstos kritikos.

IV SKYRIUS

KONSTITUCINIO TEISMO APARATAS

45. Konstitucinis Teismas turi aparatą, kuris užtikrina Teismo kanceliarinį, informacinį, ūkinį, finansinį ir techninį aptarnavimą, palaiko tarptautinius ryšius, vykdo teisėjų pavedimus, susijusius su teisėjų funkcijų įgyvendinimu, teikia teisėjams organizacinę pagalbą.

46. Konstitucinio Teismo aparato struktūrą ir nuostatus tvirtina Konstitucinis Teismas.
47. Nustatoma tokia Konstitucinio Teismo aparato struktūra:
- 47.1. kancleris;
 - 47.2. pirmininko patarėjai ir kiti pirmininkui arba kancleriui tiesiogiai pavaldūs valstybės tarnautojai;
 - 47.3. teisėjų padėjėjai;
 - 47.4. Teisės tyrimų skyrius;
 - 47.5. Administravimo ir protokolo skyrius;
 - 47.6. Informacijos ir technologijų skyrius;
 - 47.7. Finansų ir strateginio planavimo skyrius;
 - 47.8. Logistikos skyrius.
48. Teismo aparato ir jo struktūrinių padalinių uždaviniai, funkcijos, veiklos organizavimas nustatomi Konstitucinio Teismo aparato nuostatuose.

V SKYRIUS

TARPTAUTINIAI RYŠIAI

49. Konstitucinis Teismas yra Pasaulio konstitucinės justicijos konferencijos ir Europos konstitucinių teismų konferencijos tikrasis narys ir vykdo iš šių organizacijų narystės kylančius įsipareigojimus.

50. Konstitucinis Teismas palaiko dalykinius ryšius su kitų valstybių konstituciniais teismais, kitomis aukščiausiomis teisminėmis institucijomis, taip pat su tarptautiniais teismais, atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis.

Tuo tikslu Konstitucinis Teismas organizuoja konferencijas, seminarus ir kitus profesinius renginius, kviečiasi užsienio valstybių konstitucinės kontrolės institucijų teisėjus ir tarnautojus pasidalyti veiklos patirtimi.

Konstitucinis Teismas taip pat gali kartu su kitomis aukščiausiomis teisminėmis institucijomis, tarptautiniais teismais ar atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis dalyvauti su Teismo veikla susijusiuose tarptautiniuose projektuose.

51. Pagrindinius tarptautinių ryšių palaikymo principus ir kryptis nustato Konstitucinio Teismo pirmininkas. Konstitucinio Teismo pirmininkas taip pat sprendžia Konstitucinio Teismo teisėjų, valstybės tarnautojų, darbuotojų siuntimo į užsienio komandiruotes klausimus.

52. Konstitucinio Teismo kancleris organizuoja tarptautinių ryšių palaikymą ir veikia kaip generalinis sekretorius (aukščiausias Konstitucinio Teismo aparato valstybės tarnautojas atsakingas už tarptautinių ryšių palaikymą).

VI SKYRIUS

KREIPIMAIŠI Į KONSTITUCINĮ TEISMĄ IR JŲ IŠANKSTINIS TYRIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDRIEJI NUOSTATAI

53. Kreipimaisi į Konstitucinį Teismą yra prašymai ir paklausimai.

54. Konstituciniam Teismui gali būti paduodami:

54.1. prašymai ištirti Konstitucijos keitimo įstatymų ir konstitucinių įstatymų atitiktį Konstitucijai;

54.2. prašymai ištirti įstatymų atitiktį Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams;

54.3. prašymai ištirti Seimo statuto atitiktį Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams;

54.4. prašymai ištirti Seimo priimtų poįstatyminių teisės aktų atitiktį Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, Seimo statutui;

54.5. prašymai ištirti Respublikos Prezidento aktų atitiktį Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams;

54.6. prašymai ištirti Vyriausybės aktų atitiktį Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams;

54.7. prašymai išaiškinti Konstitucinio Teismo nutarimą, išvadą ar sprendimą.

55. Paklausimai paduodami prašant pateikti išvadą:

55.1. ar per Respublikos Prezidento ir Seimo narių rinkimus nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai;

55.2. ar Respublikos Prezidento sveikatos būklė leidžia jam ir toliau eiti pareigas;

55.3. ar Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys neprieštarauja Konstitucijai;

55.4. ar Seimo narių ir valstybės pareigūnų, kuriems pradėta apkaltos byla, konkretūs veiksmai prieštarauja Konstitucijai.

56. Pagal Konstituciją, gavęs Konstitucijos 106 straipsnyje nurodytų subjektų kreipimąsi, Konstitucinis Teismas turi įgaliojimus ir privalo tirti ir priimti sprendimus, ar Konstitucijai neprieštarauja bet kuris konstitucinis įstatymas ir įstatymas, ar Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams neprieštarauja bet kuris Seimo priimtas poįstatyminis teisės aktas, Respublikos Prezidento aktas, Vyriausybės aktas, nepaisydamas to, ar teisės aktas yra (ar būtų) pažymėtas žyma „Visiškai slaptai“ arba kita slaptumo žyma.

57. Seimas su prašymu ištirti, ar konstitucinis įstatymas neprieštarauja Konstitucijai, ar įstatymas neprieštarauja Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams, ar Seimo statutas neprieštarauja

Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams, ar Seimo priimtas poįstatyminis teisės aktas neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, ar Respublikos Prezidento aktas neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, ar Vyriausybės aktas neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, į Konstitucinį Teismą kreipiasi nutarimu. Motyvai, kuriais grindžiamas prašymas, išdėstomi Seimo nutarime (jo priede) arba Seimo nutarimą lydinčiuose dokumentuose.

Seimas su prašymu išaiškinti Konstitucinio Teismo nutarimą, išvadą ar sprendimą į Konstitucinį Teismą kreipiasi nutarimu. Motyvai, kuriais grindžiamas prašymas, gali būti išdėstomi Seimo nutarime (jo priede) arba Seimo nutarimą lydinčiuose dokumentuose.

58. Konstitucijos 106 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse yra įtvirtinta, kad su prašymu į Konstitucinį Teismą gali kreiptis 1/5 visų Seimo narių. Nurodytą „1/5 visų Seimo narių“ grupę sudaro ne mažiau kaip 29 Seimo nariai.

59. Seimo narių grupės prašymas turi būti pasirašytas visų prašymu besikreipiančių Seimo narių, jų vardai (arba inicialai) ir pavardės turi būti aiškiai nurodyti. Prašymą pasirašančių Seimo narių sąrašas turi būti įskaitomas, tvarkingas, jame negali būti jokių neaptartų braukymų ar taisymų.

60. Seimo Pirmininkas arba jo pavaduotojas, savo parašu patvirtindamas Seimo narių parašus, nurodo tvirtinamų parašų skaičių ir parašų tvirtinimo datą.

61. Vyriausybė su prašymu ištirti, ar konstitucinis įstatymas neprieštarauja Konstitucijai, ar įstatymas neprieštarauja Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams, ar Seimo statutai neprieštarauja Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams, ar Seimo priimtas poįstatyminis teisės aktas neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, taip pat su prašymu išaiškinti Konstitucinio Teismo nutarimą, išvadą ar sprendimą į Konstitucinį Teismą kreipiasi nutarimu. Motyvai, kuriais grindžiamas prašymas, išdėstomi Vyriausybės nutarime (jo priede) arba Vyriausybės nutarimą lydinčiuose dokumentuose.

62. Respublikos Prezidentas su prašymu ištirti Vyriausybės aktų atitikimą Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, taip pat su prašymu išaiškinti Konstitucinio Teismo nutarimą, išvadą ar sprendimą į Konstitucinį Teismą kreipiasi dekretu. Motyvai, kuriais grindžiamas prašymas, išdėstomi dekrete (jo priede) arba Respublikos Prezidento dekretą lydinčiuose dokumentuose.

63. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Lietuvos apeliacinis teismas, apygardų ir apylinkių teismai, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, apygardų administraciniai teismai su prašymais ištirti, ar konstitucinis įstatymas neprieštarauja Konstitucijai, ar įstatymas neprieštarauja Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams, ar Seimo statutai neprieštarauja Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams, ar Seimo priimti poįstatyminiai teisės aktai neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, ar Respublikos Prezidento aktai neprieštarauja

Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, ar Vyriausybės aktai neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, į Konstitucinį Teismą kreipiasi nutartimi.

64. Seimas su paklausimu dėl išvados visais Konstitucinio Teismo įstatymo 73 straipsnyje nurodytais klausimais į Konstitucinį Teismą kreipiasi nutarimu.

Prie Seimo nutarimo dėl paklausimo, ar Seimo narių ir valstybės pareigūnų, kuriems pradėta apkaltos byla, konkretūs veiksmai prieštarauja Konstitucijai, yra pridedamos nurodytiems asmenims pateiktų kaltinimų pagrindumui ištirti Seimo sudarytos specialiosios komisijos išvados ir šias išvadas pagrindžiantys įrodymai, kita medžiaga.

65. Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties atitikties Konstitucijai, taip pat dėl to, ar per Seimo narių rinkimus nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai, Respublikos Prezidentas į Konstitucinį Teismą kreipiasi paklausimu, išdėstytu Respublikos Prezidento dekretu.

66. Su paklausimu, ar nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai rengiant ir vykdant rinkimus konkrečioje rinkimų apygardoje per Respublikos Prezidento ar Seimo narių rinkimus, į Konstitucinį Teismą kreipiamasi ne vėliau kaip per 3 dienas po to, kai oficialiai paskelbiami rinkimų galutiniai rezultatai toje rinkimų apygardoje arba Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas dėl laisvos Seimo nario vietos atsiradimo ar užėmimo.

67. Konstitucinio Teismo nutarimai, išvados ar sprendimai aiškinami subjektų, nurodytų Konstitucinio Teismo įstatymo 60 straipsnio pirmojoje dalyje, prašymu, taip pat Konstitucinio Teismo iniciatyva.

Kitų subjektų prašymu Konstitucinis Teismas savo nutarimų, išvadų ar sprendimų neaiškina.

68. Prie prašymo ištirti, ar konstitucinis įstatymas neprieštarauja Konstitucijai, ar įstatymas neprieštarauja Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams, ar Seimo statutai neprieštarauja Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams, ar Seimo priimtas poįstatyminis teisės aktas neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, ar Respublikos Prezidento aktas neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, ar Vyriausybės aktas neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, pridedamas ginčijamo teisės akto (jo dalies) viso teksto nuorašas. Tokiu nuorašu laikytinas teisės akto tekstas, paskelbtas Teisės aktų registre arba kitame oficialiame šaltinyje. Jeigu ginčijamas teisės aktas nėra paskelbtas Teisės aktų registre arba kitame oficialiame šaltinyje, prie prašymo pridedamas ginčijamo teisės akto (jo dalies), paskelbto kituose šaltiniuose ir (arba) kitais būdais, oficialaus teksto nuorašas.

Prie prašymo išaiškinti Konstitucinio Teismo nutarimą, išvadą ar sprendimą pridedamas visas Konstitucinio Teismo nutarimo, išvados ar sprendimo teksto nuorašas. Tokiu nuorašu laikytinas Konstitucinio Teismo nutarimo arba sprendimo dėl Konstitucinio Teismo nutarimo išaiškinimo tekstas, paskelbtas Teisės aktų registre arba kitame oficialiame šaltinyje. Konstitucinio Teismo išvados ar kito Konstitucinio Teismo sprendimo teksto nuorašu laikytinas išvados ar kito

Konstitucinio Teismo sprendimo tekstas, paskelbtas Konstitucinio Teismo interneto svetainėje.

Konstitucinio Teismo įstatymo 76 straipsnio ketvirtosios dalies 1 punkte nurodytos tarptautinės sutarties viso teksto nuorašu laikytinas:

1) jeigu tarptautinė sutartis buvo ratifikuota ir paskelbta Teisės aktų registre arba kitame oficialiame šaltinyje, – tarptautinės sutarties tekstas, paskelbtas Teisės aktų registre arba kitame oficialiame šaltinyje;

2) jeigu išvados dėl tarptautinės sutarties atitikties Konstitucijai prašoma iki tarptautinės sutarties ratifikavimo Seime, – tarptautinės sutarties teksto nuorašas, kurį pateikia Konstitucijos 106 straipsnio penktojoje dalyje nurodyti subjektai, turintys teisę prašyti Konstitucinio Teismo išvados.

69. Pareiškėjas prašyme turi išdėstyti teisinius motyvus, kuriais grindžiama abejonė dėl konstitucinio įstatymo, įstatymo, Seimo statuto, Seimo priimto poįstatyminio teisės akto, Respublikos Prezidento akto ir Vyriausybės akto atitikties Konstitucijai, dėl įstatymo atitikties konstituciniams įstatymams, dėl Seimo priimto poįstatyminio teisės akto atitikties konstituciniams įstatymams ir įstatymams, dėl Respublikos Prezidento akto ir Vyriausybės akto atitikties konstituciniams įstatymams ir įstatymams.

70. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio ketvirtąją dalį ginčijamo teisės akto panaikinimas yra pagrindas priimti sprendimą pradėti teisenai nutraukti.

Tais atvejais, kai į Konstitucinį Teismą kreipėsi byla nagrinėjantis teismas, kuriam kilo abejonių, ar konstitucinis įstatymas neprieštarauja Konstitucijai, ar įstatymas neprieštarauja Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams, ar Seimo statutas neprieštarauja Konstitucijai ir konstituciniams įstatymams, ar Seimo priimtas poįstatyminis teisės aktas neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, ar Respublikos Prezidento aktas neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, ar Vyriausybės aktas neprieštarauja Konstitucijai, konstituciniams įstatymams ir įstatymams, Konstitucinis Teismas turi pareigą išnagrinėti teismo prašymą, neatsižvelgdamas į tai, ar ginčijamas teisės aktas galioja, ar yra panaikintas.

Tais atvejais, kai į Konstitucinį Teismą kreipėsi ne teismai, bet kiti Konstitucijos 106 straipsnyje nurodyti subjektai, Konstitucinis Teismas, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes, turi teisę nutraukti pradėtą teiseną.

ANTRASIS SKIRSNIS
KREIPIMŪSI PATEIKIMAS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PRIEMONĖMIS
ELEKTRONINE FORMA

71. Prašymai, paklausimai ir jų priedai Konstituciniam Teismui taip pat gali būti pateikiami elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma.

Tais atvejais, kai prašymas ar paklausimas ir jo priedai pateikiami elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma, valstybės institucijos, kuriai suteikta teisė kreiptis į Konstitucinį Teismą, vadovas prašymą ar paklausimą pasirašo saugiu elektroniniu parašu. Elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma teikiamas Seimo narių grupės prašymas patvirtinamas Seimo Pirmininko ar Seimo Pirmininko pavaduotojo saugiu elektroniniu parašu. Elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma teikiami Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų ir apylinkių teismų, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, apygardų administracinių teismų prašymai patvirtinami nutartį priėmusio teisėjo (arba kolegijos pirmininko) saugiu elektroniniu parašu.

72. Prašymai, paklausimai ir jų priedai elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma Konstituciniam Teismui pateikiami elektroninio pašto adresu lrkt@lrkt.lt. Patikrinęs, ar gautas kreipimasis pasirašytas saugiu elektroniniu parašu, atsakingas Konstitucinio Teismo valstybės tarnautojas ar darbuotojas užregistruoja jį Prašymų ištirti teisės aktų atitiktį Konstitucijai arba įstatymams ir paklausimų registracijos žurnale.

73. Elektroninių ryšių priemonėmis elektronine forma Konstituciniam Teismui pateikti prašymai, paklausimai ir jų priedai turi atitikti tuos pačius Konstitucinio Teismo įstatyme ir Reglamente nustatytus reikalavimus, kurie keliami teikiamiesiems popierine forma, išskyrus Konstitucinio Teismo įstatymo 66, 67 ir 76 straipsniuose nustatytą reikalavimą pateikti po 9 prašymo, paklausimo ir jų priedų egzempliorius.

TREČIASIS SKIRSNIS
KREIPIMŪSI REGISTRAVIMAS IR PIRMINĖ PERŽIŪRA

74. Kreipimaisi į Konstitucinį Teismą – prašymai ar paklausimai – yra registruojami Prašymų ištirti teisės aktų atitiktį Konstitucijai arba įstatymams ir paklausimų registracijos žurnale, kuriame yra nurodoma kreipimūsi gavimo data, pareiškėjas, prašymo (paklausimo) turinys. Vėliau šiame registracijos žurnale yra įrašoma Teismo tvarkomojo posėdžio sprendimo arba Konstitucinio Teismo pirmininko potvarkio turinys ir data, bylos numeris, priimto Konstitucinio Teismo nutarimo, išvados ar sprendimo data.

75. Prašymas ištirti, ar Konstitucijai neprieštarauja konstitucinis įstatymas, įstatymas, Seimo priimtas poįstatyminis teisės aktas, Respublikos Prezidento aktas, Vyriausybės aktas, ar konstituciniam įstatymui ir įstatymui neprieštarauja Seimo priimtas poįstatyminis teisės aktas, Respublikos Prezidento aktas, Vyriausybės aktas, gali būti atšauktas, kol byla nepaskirta nagrinėti teisminiame posėdyje.

76. Prašymas išaiškinti Konstitucinio Teismo nutarimą, išvadą ar sprendimą gali būti atšauktas, kol nepaskirtas teisminis posėdis.

77. Paklausimas dėl išvados gali būti atšauktas iki nagrinėjimo Konstitucinio Teismo posėdyje pradžios.

78. Konstitucinio Teismo pirmininkas dėl sutikimo ar nesutikimo atšaukti prašymą ar paklausimą išleidžia potvarkį, kuris nusiunčiamas pareiškėjui ir įteikiamas Konstitucinio Teismo teisėjams.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KREIPIMŪSI PASKIRSTYMAS IR IŠANKSTINIS TYRIMAS

79. Konstitucinio Teismo pirmininkas darbą tolygiai paskirsto teisėjams, paprastai abėcėlės tvarka pagal teisėjų pavardes. Atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, byla teisėjui gali būti skiriama ir kitokia tvarka.

80. Konstitucinio Teismo įstatymo 29 straipsnio pirmojoje dalyje nustatytas 7 dienų terminas, per kurį Konstitucinio Teismo teisėjui turi būti pavesta pradėti išankstinį tyrimą, skaičiuojamas darbo dienomis; šio termino pradžia yra kita diena po tos dienos, kurią Konstitucinis Teismas gauna prašymą ar paklausimą.

81. Konstitucinio Teismo pirmininkas, pavesdamas vienam arba keliems teisėjams atlikti išankstinį kreipimosi tyrimą, nustato šio darbo terminą, kuris paprastai yra ne ilgesnis kaip 10 darbo dienų. Atlikęs išankstinį tyrimą, teisėjas surašo pažymą.

82. Konstitucinio Teismo įstatymo 26 straipsnio pirmojoje dalyje nustatytas 3 dienų terminas, per kurį turi būti atliktas išankstinis medžiagos tyrimas ir Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje išspręstas klausimas, ar priimti prašymą nagrinėti Konstituciniame Teisme, skaičiuojamas kalendorinėmis dienomis; šio termino pradžia yra kita diena po tos dienos, kurią Konstitucinis Teismas gauna Respublikos Prezidento dekretą, kuriame yra išdėstytas teikimas ištirti, ar Vyriausybės aktas atitinka Konstituciją, konstitucinį įstatymą ir įstatymą, arba po tos dienos, kurią jis gauna Seimo nutarimą, kuriame prašoma ištirti, ar Konstitucijai neprieštarauja konstitucinis įstatymas, įstatymas, Seimo statutas, Seimo priimtas poįstatyminis teisės aktas, Respublikos Prezidento aktas, Vyriausybės aktas, ar konstituciniams įstatymams ir įstatymams neprieštarauja

Seimo priimtas poįstatyminis teisės aktas, Respublikos Prezidento aktas, Vyriausybės aktas.

83. Teisėjas, tirdamas jam perduotą medžiagą, turi išsiaiškinti ir tai, ar Konstituciniame Teisme nėra gauta kitų prašymų ištirti to paties teisės akto kitų straipsnių (jo dalių) konstitucingumą ir ar yra Konstitucinio Teismo įstatymo 41 straipsnyje nustatyti pagrindai sujungti prašymus į vieną bylą arba gautą prašymą išskirti į atskiras bylas.

PENKTASIS SKIRSNIS

SPRENDIMAI DĖL KREIPIMŲSI ATLIKUS IŠANKSTINĮ TYRIMĄ

84. Atlikęs išankstinį tyrimą ir reikalingus parengiamuosius veiksmus, teisėjas surašo pažymą su pasiūlymais ir pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 25 straipsnį praneša apie ją Konstitucinio Teismo pirmininkui, jeigu siūlo priimti prašymą ar paklausimą arba siūlo Konstitucinio Teismo įstatymo 70 ir 81 straipsniuose nustatytais pagrindais gražinti jį pareiškėjui.

85. Tais atvejais, kai teisėjas konstatuoja, kad yra Konstitucinio Teismo įstatymo 69 arba 80 straipsnyje nustatyti pagrindai atsisakyti nagrinėti prašymą ar paklausimą, jis tai nurodo pažymoje ir siūlo Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje priimti sprendimą atsisakyti nagrinėti prašymą ar paklausimą.

86. Jeigu dėl Reglamento 84 punkte nurodytų klausimų tarp teisėjo ir Konstitucinio Teismo pirmininko kyla nesutarimų, tokie klausimai perduodami svarstyti ir spręsti Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje. Reglamento 84 punkte nurodyti klausimai taip pat gali būti perduodami svarstyti ir spręsti Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje Konstitucinio Teismo pirmininko siūlymu.

87. Atlikęs išankstinį tyrimą, teisėjas pažymoje gali teikti siūlymą Konstituciniam Teismui sujungti prašymus į vieną bylą arba gautą prašymą išskirti į atskiras bylas, jeigu yra Konstitucinio Teismo įstatymo 41 straipsnyje nustatyti pagrindai.

VII SKYRIUS

BYLOS PRADĖJIMAS IR RENGIMAS TEISMINIAM POSĖDŽIUI

PIRMASIS SKIRSNIS

BYLOS PRADĖJIMAS IR PERDAVIMAS TEISĖJUI

88. Konstitucinės justicijos byla pradedama, kai Konstitucinio Teismo pirmininkas priima potvarkį arba Konstitucinis Teismas priima sprendimą priimti prašymą ar paklausimą ir pradėti rengti bylą Konstitucinio Teismo posėdžiui.

89. Konstitucinio Teismo pirmininkas potvarkiu paskiria teisėją (teisėjus) rengti bylą teisminiam posėdžiui. Paprastai yra skiriamas išankstinį kreipimosi tyrimą atlikęs teisėjas.

90. Konstitucinio Teismo pirmininko potvarkis, kuriuo teisėjas paskiriamas rengti bylą teisminiam posėdžiui, perduodamas teisėjui, kuris pasirašo šį potvarkį.

ANTRASIS SKIRSNIS

BYLOS RENGIMAS TEISMINIAM POSĖDŽIUI

91. Teisėjas, rengdamas bylą teisminiam posėdžiui, atsižvelgia į konkrečios bylos aplinkybes ir atlieka Konstitucinio Teismo įstatymo 27 straipsnio antroje dalyje numatytus veiksmus.

92. Apklausiant Konstitucinio Teismo įstatymo 27 straipsnio antrosios dalies 1, 2, 3, 5 punktuose nurodytus asmenis gali būti surašomas protokolas. Protokolą surašo posėdžių sekretorius arba teisėjo padėjėjas. Protokolą pasirašo teisėjas ir protokolą surašęs asmuo, kiti apklausoje dalyvavę asmenys.

93. Konstitucinio Teismo įstatymo 29 straipsnio antroje dalyje numatytas bylos nagrinėjimo terminas bylą rengiančio teisėjo arba Konstitucinio Teismo pirmininko siūlymu Konstitucinio Teismo sprendimu pratęsiamas Teismo tvarkomajame posėdyje. Konstitucinis Teismas negali pratęsti Konstitucinio Teismo įstatymo 29 straipsnio antroje dalyje nustatyto termino, kai nagrinėja bylą dėl įstatymo ar kito teisės akto, kuriuo reglamentuojamas žemės paėmimas visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, atitiktis Konstitucijai.

TREČIASIS SKIRSNIS

BYLŲ SUJUNGIMAS IR IŠSKYRIMAS

94. Motyvuotu Konstitucinio Teismo sprendimu iki teismo nagrinėjimo pradžios Konstitucinis Teismas bylą (bylas) rengiančio teisėjo arba Konstitucinio Teismo pirmininko siūlymu gali į vieną bylą sujungti du arba daugiau prašymų.

95. Bylą (bylas) rengiančio teisėjo arba Konstitucinio Teismo pirmininko siūlymu Teismas motyvuotu sprendimu kai kuriuos prašymus gali išskirti į atskirą bylą (bylas) arba sujungti su kita byla.

96. Prašymų sujungimo į vieną bylą arba išskyrimo klausimai sprendžiami Teismo tvarkomajame posėdyje.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

BYLŲ NAGRINĖJIMO EILIŠKUMAS

97. Bylos paprastai nagrinėjamos eilės tvarka – pagal prašymų ar paklausimų gavimo Konstituciniame Teisme laiką. Prireikus Konstitucinis Teismas, atsižvelgdamas į bylos pobūdį ir kitas aplinkybes, gali paankstinti bylos nagrinėjimą arba nukelti jį vėlesniam laikui.

98. Kai į vieną bylą sujungiami keli prašymai ar paklausimai, byla nagrinėjama pagal pirmosios iš sujungtų bylų eilę.

99. Bylų pagal Seimo ar Respublikos Prezidento pateiktus prašymus iširti, ar žemesnės galios teisės aktas atitinka Konstituciją ar kitą aukštesnės galios teisės aktą, nagrinėjimas paankstinamas.

100. Bylos pagal Seimo ar Respublikos Prezidento paklausimus nagrinėjamos skubos tvarka.

Bylos pagal paklausimus, ar nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai rengiant ir vykdant rinkimus konkrečioje rinkimų apygardoje per Respublikos Prezidento ar Seimo narių rinkimus, išnagrinėjamos per Konstitucinio Teismo įstatymo 77 straipsnio trečiojoje dalyje nustatytą 120 valandų terminą. Šio termino pradžia yra kitos valandos pradžia po tos valandos, kurią paklausimas buvo įteiktas ir nustatyta tvarka įregistruotas Konstituciniame Teisme.

101. Bylos dėl įstatymo ar kito teisės akto, kuriuo reglamentuojamas žemės paėmimas visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, atitikties Konstitucijai išnagrinėjamos per 4 mėnesius nuo prašymo Konstituciniame Teisme gavimo dienos.

102. Paprastai paankstinamas Konstitucinio Teismo nutarimų, išvadų ir sprendimų aiškinimas pagal pareiškėjų prašymus.

103. Taip pat paprastai gali būti paankstinamas šių kategorijų bylų nagrinėjimas:

103.1. bylų dėl Konstitucijos keitimo įstatymų atitikties Konstitucijai;

103.2. bylų, kuriose sujungta daug pareiškėjų prašymų iširti žemesnės galios teisės aktų atitiktį Konstitucijai ar kitam aukštesnės galios teisės aktui;

103.3. bylų dėl rinkimų įstatymų atitikties Konstitucijai;

103.4. bylų dėl terminuotai galiojančių ir terminuotai taikomų teisės aktų atitikties Konstitucijai ar kitam aukštesnės galios teisės aktui arba kitų bylų, kurias nagrinėjant eilės tvarka pagal kreipimosi gavimo Konstituciniame Teisme laiką tyrimas taptų savitiksliu.

PENKTASIS SKIRSNIS
BYLOS SKYRIMAS NAGRINĖTI TEISMINIAME POSĖDYJE

104. Bylos skyrimo nagrinėti teisminiame posėdyje klausimas svarstomas Teismo tvarkomajame posėdyje išklašius bylą rengusio teisėjo pranešimą apie bylos parengimą teismiam posėdžiui.

105. Byla nagrinėti teisminiame posėdyje gali būti skiriama ne anksčiau kaip po 7 dienų nuo sprendimo tvarkomajame posėdyje priėmimo dienos.

VIII SKYRIUS
BYLOS NAGRINĖJIMAS TEISMINIAME POSĖDYJE

PIRMASIS SKIRSNIS
PRANEŠIMAS APIE TEISMINĮ POSĖDĮ

106. Konstitucinio Teismo teisminis posėdis vyksta Konstitucinio Teismo sprendime nustatytu laiku.

107. Apie Konstitucinio Teismo teisminius posėdžius paskelbiama Konstitucinio Teismo patalpose, taip pat Konstitucinio Teismo interneto svetainėje ir pranešama žiniasklaidai. Pranešime žiniasklaidai nurodomas subjektas, kuris kreipėsi į Teismą, trumpai išdėstomas prašymo ar paklausimo turinys, taip pat nurodomi dalyvaujantys byloje asmenys arba jų atstovai.

108. Dalyvaujantiems byloje asmenims apie Konstitucinio Teismo posėdžio laiką ir vietą pranešama Teismo pranešimais, o dalyvaujančių byloje asmenų atstovams – Teismo šaukimais ne vėliau kaip prieš 7 dienas iki posėdžio pradžios. Šaukimuose, pranešimuose nurodoma, kad dalyvaujančių byloje asmenų ir jų atstovų neatvykimas į Teismo posėdį nėra kliūtis nagrinėti bylą, priimti nutarimą ar išvadą ir kitus sprendimus.

109. Teismo šaukimais į posėdį taip pat yra kviečiami liudytojai, ekspertai ir vertėjai. Šaukimuose nurodomos neatvykimo į posėdį pasekmės.

110. Specialistai arba pareigūnai į Teismo posėdį kviečiami kvietimais.

111. Šaukimai, pranešimai ir kvietimai pristatomi per kurjerius arba paštu. Šaukimo įteikimo adresatui laikas pažymimas įteikiamame šaukime ir Teismui grąžintinoje šaukimo dalyje, kurioje, patvirtinant šaukimo įteikimą, pasirašoma.

112. Šaukimus, pranešimus ir kvietimus pasirašo Konstitucinio Teismo pirmininkas.

113. Šaukimų, pranešimų ir kvietimų formą tvirtina Konstitucinis Teismas organizaciniame posėdyje.

ANTRASIS SKIRSNIS

TEISMINIO POSĖDŽIO TVARKA

114. Konstitucinio Teismo teisminiai posėdžiai vyksta jo nuolatinėje būstinėje. Teismo posėdžių salėje turi būti Lietuvos Respublikos valstybės herbo atvaizdas, valstybės vėliava, taip pat specialus Lietuvos Respublikos Konstitucijos leidinys.

115. Teisminiame posėdyje teisėjai vilki mantijas su teisėjo ženklu, kurių aprašą ir pavyzdį tvirtina Konstitucinis Teismas.

116. Posėdžių salėje teismo posėdžio pirmininkas sėdi teisėjų viduryje, teisėjai paprastai sėdi abėcėlės tvarka pagal pavardes.

117. Teisminiam posėdžiui pirmininkauja Konstitucinio Teismo pirmininkas, jeigu jo nėra – jo pareigas laikinai einantis Konstitucinio Teismo teisėjas, o jeigu ir jo nėra – Konstitucinio Teismo išrinktas teisėjas, tačiau ne teisėjas pranešėjas. Jeigu Konstitucinio Teismo pirmininkas arba jo pareigas laikinai einantis Konstitucinio Teismo teisėjas yra kartu ir teisėjas pranešėjas, teisminiam posėdžiui pirmininkauja Konstitucinio Teismo išrinktas teisėjas. Vadovaudamas teisminiam posėdžiui posėdžio pirmininkas turi Konstitucinio Teismo įstatyme nustatytus įgaliojimus.

118. Jeigu Konstitucinio Teismo teisėjas dėl svarbių priežasčių negali dalyvauti teisminiame posėdyje, jis privalo nedelsdamas pranešti apie tai teismo posėdžio pirmininkui.

119. Iškilusius klausimus dėl posėdžio eigos Konstitucinis Teismas išsprendžia vietoje arba pasitarimų kambaryje.

120. Žodinis bylos nagrinėjimas fiksuojamas Konstitucinio Teismo posėdžio garso įrašu. Konstitucinio Teismo posėdžio garso įrašas prilyginamas Teismo posėdžio protokolui. Konstitucinio Teismo posėdžių garso įrašų darymo ir saugojimo tvarka nustatoma Konstitucinio Teismo pirmininko įsakymu tvirtinamame Konstitucinio Teismo posėdžių garso įrašų darymo ir saugojimo tvarkos apraše.

Konstituciniam Teismui nutarus, rašomas ir teismo posėdžio protokolas. Protokolus rašo Teismo posėdžių sekretorius arba kitas Konstitucinio Teismo kanclerio įgaliotas Teismo aparato valstybės tarnautojas arba darbuotojas, laikydamasis Konstitucinio Teismo įstatymo 52 straipsnyje nurodytų reikalavimų. Protokolas turi būti surašytas per 2 darbo dienas po posėdžio ar jo atidėjimo. Išspausdintą protokolą pasirašo Teismo posėdžio pirmininkas ir Teismo posėdžių sekretorius.

121. Teismo posėdžių sekretorius bet kuriuo teismo nagrinėjimo metu gali būti pakeistas.

TREČIASIS SKIRSNIS

BYLOS NAGRINĖJIMAS RAŠYTINIO PROCESO TVARKA

122. Rengiantis bylą Konstitucinio Teismo teisėjas, manydamas, kad byla pakankamai parengta teisminiam posėdžiui ir kad yra pakankamas pagrindas ją nagrinėti rašytinio proceso tvarka, vadovaudamasis Konstitucinio Teismo įstatymo 27 straipsnio antrosios dalies 6 punktu, išsiunčia bylos medžiagą dalyvaujantiems byloje asmenims ir nurodo, kad jie turi Konstitucinio Teismo įstatymo 53¹ straipsnio antroje dalyje nustatytą teisę prašyti nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka, taip pat tai, kad jeigu per 7 kalendorines dienas toks prašymas nebus gautas, jis siūlys Konstituciniam Teismui bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka.

123. Jeigu per nustatytą terminą byloje dalyvaujantys asmenys raštu nepateikia prašymo nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka, bylą teisminiam nagrinėjimui rengiančio teisėjo siūlymu Konstitucinis Teismas gali priimti motyvuotą sprendimą skirti nagrinėti bylą rašytinio proceso tvarka.

124. Apie Konstitucinio Teismo sprendimą nagrinėti bylą rašytinio proceso tvarka dalyvaujantiems byloje asmenims turi būti pranešta išsiųstu sprendimo nuorašu ne vėliau, nei nustatyta Konstitucinio Teismo įstatymo 53¹ straipsnio trečiojoje dalyje. Nusprendus bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka, dalyvaujantiems byloje asmenims turi būti raštu išaiškintos jų teisės ir pareigos, taip pat jų įgyvendinimo tvarka.

125. Paskyrus bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka, dalyvaujantys byloje asmenys, remdamiesi Konstitucinio Teismo įstatymo 31 straipsnio antrąja dalimi, turi teisę iki teismo posėdžio pradžios Konstitucinio Teismo įstatymo 48 straipsnio pirmojoje dalyje nustatytais pagrindais raštu pareikšti nušalinimus, prašymus papildyti bylos medžiagą jų turimais dokumentais, pateikti paaiškinimus ir savo nuomonę dėl byloje esančios medžiagos. Konstitucinis Teismas tvarkomajame posėdyje dėl pareiškimo nušalinti teisėją (teisėjus) ir prašymo papildyti bylos medžiagą naujais dokumentais priima sprendimą, apie kurį nedelsdamas raštu praneša dalyvaujantiems byloje asmenims. Papildomai gauta bylos medžiaga yra išsiunčiama jos neturintiems dalyvaujantiems byloje asmenims. Pareiškimai ir prašymai, gauti prasidėjus teisminiam posėdžiui, nepriimami ir grąžinami juos pateikusiems dalyvaujantiems byloje asmenims.

126. Bylą nagrinėjant rašytinio proceso tvarka posėdis vyksta laisva forma, jame proceso dalyviai nedalyvauja. Nagrinėdamas bylą rašytinio proceso tvarka, Konstitucinis Teismas, įvertinęs bylos medžiagą, gali priimti sprendimą skirti nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka. Apie šį sprendimą dalyvaujantys byloje asmenys ir jų atstovai yra informuojami ir šaukiami į teisminį posėdį bendra tvarka.

IX SKYRIUS

KONSTITUCINIO TEISMO AKTŲ RENGIMAS

127. Konstitucinio Teismo nutarimai, išvados, sprendimai priimti nagrinėti prašymą ar paklausimą, sprendimai atsisakyti nagrinėti prašymą ar paklausimą, sprendimai grąžinti prašymą ar paklausimą pareiškėjui, sprendimai dėl konstitucinės justicijos bylos nutraukimo, sprendimai dėl teisenos byloje nutraukimo, sprendimai dėl nutarimo, išvados, sprendimo išaiškinimo ar peržiūrėjimo priimami pasitarimų kambaryje.

128. Šių Konstitucinio Teismo aktų projektus rengia teisėjas pranešėjas, jeigu Konstitucinis Teismas nenusprendžia kitaip.

129. Konstitucinio Teismo nutarimas surašomas laikantis Konstitucinio Teismo įstatymo 56 straipsnyje nutarimo turiniui nustatytų reikalavimų. Konstitucinio Teismo aktai įforminami pagal Konstitucinio Teismo pirmininko įsakymu patvirtintos Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimų, išvadų ir sprendimų įforminimo tvarkos reikalavimus.

X SKYRIUS

KONSTITUCINIO TEISMO AKTŲ PASKELBIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

KONSTITUCINIO TEISMO AKTŲ VIEŠAS PASKELBIMAS TEISME

130. Konstitucinio Teismo nutarimai, išvados ir sprendimai dėl konstitucinės justicijos bylos nutraukimo (kai byla buvo išnagrinėta Konstitucinio Teismo posėdyje), sprendimai dėl Konstitucinio Teismo nutarimo, išvados ar sprendimo išaiškinimo ar peržiūrėjimo visada skelbiami Teismo posėdžių salėje viešai juos perskaitant.

131. Konstitucinio Teismo akto skelbimo laikas paskelbiamas Konstitucinio Teismo patalpose ir Konstitucinio Teismo interneto svetainėje, taip pat jis pranešamas žiniasklaidai. Pranešime žiniasklaidai nurodomas subjektas, kuris kreipėsi į Teismą, trumpai išdėstomas prašymo ar paklausimo turinys, taip pat nurodomi dalyvaujantys byloje asmenys arba jų atstovai.

132. Dalyvaujantiems byloje asmenims ir jų atstovams Konstitucinio Teismo akto skelbimo laiką praneša Teismo posėdžių sekretorius.

133. Konstitucinio Teismo aktą Teismo posėdžių salėje perskaito Teismo posėdžio pirmininkas arba jo pavedimu – vienas iš teisėjų.

134. Konstitucinis Teismas gali nuspręsti, kad bus skaitoma tik akto rezoliucinė dalis arba akto rezoliucinė dalis ir dalis motyvuojamosios dalies. Teismo posėdžio pirmininkas gali nuspręsti

akto motyvuojamosios dalies argumentus pristatyti laisva forma.

135. Skelbiant Konstitucinio Teismo aktą taikomos Konstitucinio Teismo įstatymo 18, 46, 57 straipsniuose nustatytos teismo posėdžio tvarkos taisyklės.

136. Konstitucinio Teismo aktą viešai paskelbus Teismo posėdžių salėje, žiniasklaidai išplatintas pranešimas apie jį. Šiame pranešime trumpai pateikiamas viešai paskelbto akto turinys. Pranešimas taip pat paskelbiamas Konstitucinio Teismo interneto svetainėje.

ANTRASIS SKIRSNIS

KONSTITUCINIO TEISMO AKTŲ IR KONSTITUCINIO TEISMO PIRMININKO PRANEŠIMŲ PASKELBIMAS TEISĖS AKTŲ REGISTRE IR KONSTITUCINIO TEISMO INTERNETO SVETAINĖJE

137. Konstitucinio Teismo nutarimai ir sprendimai dėl Konstitucinio Teismo nutarimų išaiškinimo, taip pat Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimai dėl ginčijamo akto galiojimo sustabdymo ir dėl sustabdyto akto galiojimo atnaujinimo Teisėkūros pagrindų įstatymo nustatyta tvarka oficialiai skelbiami Teisės aktų registre. Šie Konstitucinio Teismo aktai ir Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimai taip pat skelbiami Konstitucinio Teismo interneto svetainėje.

138. Konstitucinio Teismo nutarimai ir sprendimai dėl Konstitucinio Teismo nutarimų išaiškinimo, taip pat Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimai dėl ginčijamo akto galiojimo sustabdymo ir dėl sustabdyto akto galiojimo atnaujinimo įsigalioja jų oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre dieną.

139. Konstitucinio Teismo išvados, taip pat sprendimai priimti nagrinėti prašymą ar paklausimą, sprendimai atsisakyti nagrinėti prašymą ar paklausimą arba grąžinti jį pareiškėjui, sprendimai nutraukti bylą ar teiseną, sprendimai dėl Konstitucinio Teismo išvadų, sprendimų išaiškinimo ar peržiūrėjimo, Konstitucinio Teismo pirmininko potvarkiai skelbiami Konstitucinio Teismo interneto svetainėje ir įsigalioja jų paskelbimo dieną.

140. Konstitucinis Teismas, atsižvelgdamas į konkrečios bylos aplinkybes, gali nustatyti vėlesnę Konstitucinio Teismo nutarimo oficialaus paskelbimo datą, jeigu tai būtina, kad teisėkūros subjektas turėtų laiko pašalinti toms teisinio reguliavimo spragoms, kurių atsirastų, jeigu atitinkamas Konstitucinio Teismo nutarimas būtų oficialiai paskelbtas tuoj pat po jo viešo paskelbimo Konstitucinio Teismo posėdyje ir jeigu jos sudarytų prielaidas iš esmės paneigti tam tikras Konstitucijos ginamas, saugomas vertybes.

TREČIASIS SKIRSNIS

KONSTITUCINIO TEISMO AKTŲ IŠSIUNTIMAS

141. Reglamento 130 punkte nurodytus Konstitucinio Teismo aktus paskelbus viešame Konstitucinio Teismo posėdyje, ne vėliau kaip per 2 kalendorines dienas nuo šių aktų priėmimo dienos jų kopijos išsiunčiamos Konstitucinio Teismo teisėjams, dalyvavusiems byloje asmenims, jų atstovams, Seimui, Respublikos Prezidentui, Vyriausybei, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui, generaliniam prokurorui ir teisingumo ministrui.

Konstitucinio Teismo pirmininkas, vadovaudamasis Konstitucinio Teismo įstatymo 60 straipsnio antrąja dalimi, įsakymu gali nurodyti Konstitucinio Teismo aktą išsiųsti kitoms institucijoms, pareigūnams ar piliečiams.

142. Konstitucinis Teismas, išnagrinėjęs bylą pagal atitinkamo teismo prašymą, tam teismui gražina jo atsiųstą bylą.

143. Konstitucinio Teismo išnagrinėtos bylos (medžiagos originalai) saugomos Konstituciniame Teisme.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KONSTITUCINIO TEISMO TEISĖJO ATSKIROJI NUOMONĖ

144. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 55 straipsnio penktąją dalį teisėjas, turintis kitą nuomonę dėl Konstitucinio Teismo priimto akto, turi teisę ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po atitinkamo akto paskelbimo Teismo posėdžių salėje raštu išdėstyti savo motyvuotą atskirąją nuomonę. Atskirąją nuomonę gali pareikšti Konstitucinio Teismo teisėjas, kuris dalyvavo svarstant konstitucinės justicijos bylą. Du ar daugiau Konstitucinio Teismo teisėjų gali pareikšti bendrą atskirąją nuomonę.

145. Atskiroji nuomonė gali būti pareiškama dėl šių Konstitucinio Teismo aktų: nutarimų, išvadų, sprendimų dėl konstitucinės justicijos bylos nutraukimo (kai byla buvo išnagrinėta Konstitucinio Teismo posėdyje) ir sprendimų dėl nutarimo, išvados, sprendimo išaiškinimo ar peržiūrėjimo. Atskirojoje nuomonėje gali būti reiškiamas nesutikimas, dėstomi argumentai tik dėl atitinkamoje byloje priimto akto, pateikiama tik tiesiogiai su priimtu aktu ir išnagrinėta byla susijusi informacija.

146. Teisėjo atskiroji nuomonė surašoma kaip atskiras dokumentas. Jame nurodoma teisėjo vardas ir pavardė, atskirosios nuomonės pareiškimo data ir surašymo vieta, Konstitucinio Teismo akto, dėl kurio pareiškama teisėjo atskiroji nuomonė, pavadinimas ir priėmimo data, atskirąją nuomonę pareiškiančio teisėjo pozicija dėl Konstitucinio Teismo akto ir ją pagrindžiantys

argumentai. Atskiroji nuomonė pasirašoma ją pateikusio teisėjo.

147. Atskirojoje nuomonėje turi būti aiškiai nurodytos tos Konstitucinio Teismo akto dalys ar nuostatos, dėl kurių teisėjas nesutinka su teisėjų daugumos pozicija.

148. Atskiroji nuomonė gali būti pareiškama dėl Konstitucinio Teismo akto motyvų ir (arba) rezoliucinės dalies.

Atskirąją nuomonę teisėjas gali pareikšti tiek dėl visų, tiek dėl atskirų Konstitucinio Teismo akte išdėstytų Konstitucinio Teismo motyvų, taip pat tiek dėl viso Konstitucinio Teismo akto rezoliucinėje dalyje įtvirtinto sprendimo (visų rezoliucinės dalies nuostatų), tiek dėl jo dalies (atskirų rezoliucinės dalies nuostatų).

149. Atskiroji nuomonė rašoma laikantis bendrinės lietuvių kalbos normų. Teisėjo atskiroji nuomonė įforminama pagal Konstitucinio Teismo pirmininko įsakymu patvirtintos Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimų, išvadų ir sprendimų įforminimo tvarkos reikalavimus.

150. Rašydamas atskirąją nuomonę teisėjas negali pažeisti Konstitucinio Teismo įstatymo 53 straipsnyje įtvirtintų Konstitucinio Teismo pasitarimų kambario slaptumo reikalavimų. Atskirojoje nuomonėje negali būti paviešinamos Konstitucinio Teismo pasitarimų kambaryje išsakytos kitų teisėjų nuomonės, atskleidžiama, kaip balsavo kiti teisėjai, koku balsų santykiu buvo priimtas Konstitucinio Teismo aktas, ar kaip nors kitaip aptarinėjama Konstitucinio Teismo akto priėmimo pasitarimų kambaryje eiga.

Teisėjas atskirojoje nuomonėje taip pat negali atskleisti viešai neskelbtinos informacijos, gautos rengiant ir nagrinėjant bylą.

151. Nustatytu laiku ir tvarka surašytą atskirąją nuomonę teisėjas perduoda Konstitucinio Teismo pirmininkui, o kopijas – teisėjams. Jeigu atskiroji nuomonė yra gauta ne vėliau kaip iki Konstitucinio Teismo akto paskelbimo Teismo posėdžių salėje, posėdžio pirmininkas apie tai praneša Teismo posėdžių salėje paskelbęs Konstitucinio Teismo priimtą aktą.

152. Teisėjo atskiroji nuomonė skelbiama Konstitucinio Teismo interneto svetainėje, pridama prie išnagrinėtos bylos ir apie tai pranešama dalyvaujantiems byloje asmenims ir visuomenės informavimo priemonėms.

XI SKYRIUS

BAIGIAMIEJI NUOSTATAI

153. Konstitucinis Teismas rengia ir leidžia savo priimtų nutarimų, išvadų ir sprendimų rinkinius. Konstitucinis Teismas taip pat leidžia Konstitucinio Teismo biuletenį „Konstitucinė jurisprudencija“. Prireikus Konstitucinis Teismas leidžia ir savo surengtų konferencijų pranešimų rinkinius, kitus leidinius.

154. Kiekvienais metais Konstitucinio Teismo pirmininkas skelbia metinį Teismo veiklos pranešimą, kuriame apžvelgiamos išnagrinėtos bylos, gautų prašymų priimtumo praktika, Teismo aktų įgyvendinimo problematika, tarptautinio bendradarbiavimo ir kitos veiklos aktualijos.

155. Kadenciją baigę Konstitucinio Teismo teisėjai gauna nustatyto pavyzdžio pažymėjimą ir turi teisę darbo dienomis nevaržomai lankytis Konstituciniame Teisme.

156. Kadenciją baigusiams Konstitucinio Teismo teisėjams suteikiamos patalpos darbui, kad jie galėtų susipažinti su Konstitucinio Teismo išnagrinėtomis bylomis ir kitais Konstitucinio Teismo dokumentais.

157. Kadenciją baigę teisėjai taip pat turi teisę naudotis Konstitucinio Teismo bibliotekos paslaugomis, Konstitucinio Teismo nuolatinėje būstinėje gauti Konstitucinio Teismo leidinius.

158. Konstitucinio Teismo sprendimu gali būti nustatomos ir kitos kadenciją baigusių Konstitucinio Teismo teisėjų teisės, apibrėžiančios buvusių teisėjų santykius su Konstituciniu Teismu.